

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001459

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колосок Інна Олександрівна

2. Inna O. Kolosok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 201

Дата захисту: 29-11-2023

Спеціальність за освітою: 201

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2375

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35, 68.35.03

Тема дисертації:

1. «Адаптивність та особливості формування продуктивності гібридів соняшнику в умовах північно-східного Лісостепу України»
2. Adaptability and peculiarities of productivity formation of sunflower hybrids in the conditions of the North-Eastern Forest Steppe of Ukraine

Реферат:

1. В Україні зосереджена значна частка світових посівних площ та валового виробництва соняшнику. Стійка тенденція до потепління та аридизації клімату, а також успіхи селекції зумовили суттєве зміщення вегетаційної лінії вирощування соняшнику на північ та розширення зони промислового вирощування соняшнику на всю територію України. Процес збільшення посівних площ соняшнику в північно-східному Лісостепу та Поліссі України потребує спеціалізованих генотипів, адаптованих до специфічних ґрунтово-кліматичних умов, насамперед підвищеної кислотності ґрунту та низьких температур у весняний період, а також високої вологості й низьких добових температур у осінній період. Визначення базових параметрів посіву в сортових технологіях вирощування соняшнику в зоні проведення дослідження є актуальним як з практичного погляду, так і наукового для формування теоретичного базису, насамперед програм зі створення нових моделей генотипів та підходів до оптимізації їх технологічного супроводу. У процесі

теоретичного узагальнення отриманих результатів набули подальшого розвитку положення щодо шляхів управління та ефективності заходів з регулювання параметрів вегетативного та генеративного розвитку культури соняшнику однорічного на рівні особин та популяцій. У практичному аспекті результати проведених досліджень свідчать про можливість підвищення врожайності соняшнику на 0,4–0,6 т/га, збільшення показників виходу олії на 0,21–0,36 т/га та зростання рівня рентабельності до 132,4 %. Фактичне впровадження результатів було проведено у 2022 році в умовах ТОВ «МАЯК» на площі 42,0 га та ФГ «Колос» на площі 56 га. Економічна ефективність від впровадження становила 178,50 та 340,68 тис. грн відповідно. Було створено та передано до державного сорто випробування високопродуктивний гібрид соняшнику Хорал (заявка 20039041 від 29.10.2020 р.). Для забезпечення максимального рівня реалізації потенціалу культури соняшнику в зоні північно-східного Лісостепу України виробничим підприємствам рекомендовано: • У технологіях, орієнтованих на отримання органічної продукції (без використання мінеральних добрив), перевагу віддавати гібридам з високим рівнем екологічної стабільності та стресостійкості (Феномен, Набір, Ясон). • У технологіях, спрямованих на отримання найвищого рівня прибутку з одиниці площі, використовувати гібриди Агент та LG 53.77 з передзбиральною густотою 55 тис./га за внесення добрив нормою N45P45K45 та 65 тис./га – нормою N90P90K90.

2. A significant share of the world's cultivated areas and gross sunflower production is concentrated in Ukraine. The persistent trend towards warming and climate aridization as well as the breeding success caused a significant shift of the vegetation line of sunflower cultivation to the north and the expansion of the zone of industrial sunflower production to the entire territory of Ukraine. The process of increasing sunflower acreage in the northern Forest-Steppe and Polissia of Ukraine requires of specialized genotypes adapted to specific soil and climatic conditions, primarily with increased soil acidity and low temperatures in the spring period, as well as high humidity and low daily temperatures in the autumn ones. Determining the basic parameters of sowing in varietal technologies of sunflower cultivation in the zone of the north-eastern Forest Steppe is relevant both in practical terms and scientifically for the formation of a theoretical basis, first of all, programs for the creation of new models of genotypes and approaches to the optimization of their technological support.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Сахошко М. М., Кравченко М. Й., Яценко В. М., Колосок І. О. Розвиток листової поверхні та структура продуктивності гібридів соняшнику в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. Сер. Агронія та біологія. 2019. Випуск 1–2 (35–36). С. 33–39
- 2. Троценко В. І., Кабанець В. М., Яценко В. М., Колосок І. О. Моделі формування продуктивності соняшнику та їх ефективність в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. Сер. Агронія та біологія. 2020. Випуск 2 (40). С. 72–78.
- 3. Троценко В. І., Жатова Г. О., Яценко В. М., Колосок І. О. Вплив ретардантів на ріст рослин та структуру урожайності соняшнику /. Вісник Сумського НАУ. Сер. Агронія та біологія. 2021. Випуск 1 (43). С. 55–64.

- 4. Колосок І. О., Ю. Фу. Адаптивність середньоранніх гібридів соняшнику в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. Сер. Агроніомія та біологія. 2022. Випуск 2 (48). С. 96–104.
- 5. Колосок І. О. Особливості формування продуктивності гібридів соняшнику в умовах північно-східного Лісостепу України. Вісник Сумського НАУ. Сер. Агроніомія та біологія. 2022. Випуск 3 (49). С. 32–39.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U003806 0116U003756

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троценко Володимир Іванович
2. Volodumur Trotsenko

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поляков Олександр Іванович
2. Oleksandr I. Polyakov

Кваліфікація: д. с.-г. н., с.н.с., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 01296051

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, с. Сонячне, Запорізький р-н., 69093, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макляк Катерина Миколаївна

2. KATERYNA M. MAKLIAK

Кваліфікація: д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Андрій Васильович

2. ANDRII V. MELNYK

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутенко Андрій Олександрович

